

Asia: VN/9334/2019

Hallituksen esitysluonnos raideliikennelain ja liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa ehdotukseen raideliikennelain ja liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta.

Ehdotuksessa raideliikennelain (1302/2018) muutoksessa 2§ mom. 2, 18§ muutokset, sekä 4§ 36 kohdan ja 32§ kumoamista nähdään ongelmallisina. Soveltamisalaa ollaan muuttamassa siten, että jatkossa kyseistä lakia ei sovelleta operaattoreihin, jotka toimivat rataverkolla, joka on rataverkonhaltijan toimesta kokonaan tai tilapäisesti suljettu rataverkon muulta liikenteeltä. Lisäksi lain 18§ ehdotetaan, että turvallisuustodistusta ei vaadita sellaiselta liikenteeltä, joka tapahtuu lain 2§ 2 momentin tarkoitetuissa tilanteissa. Ehdotetussa lakimuutoksessa esitetään lisäksi kumottavaksi 4§ määritelmät kohta 36 ja 32§ Siirtotyö yksityisraiteella ja vierailu toisella rataverkolla.

Lakimuutoksessa ja hallituksen esityksen perusteluissa ei oteta kantaa minkä laajuista vaihto- tai siirtotyö-tä kyseessä olevan muutoksen piirissä voidaan toteuttaa. Ehdotettu muutos ei myöskään ota kantaa siihen, että miten tilapäinen rataverkon sulkeminen tulee toteuttaa ja kuinka laajasta alueesta voi olla kyse. Lisäksi lain 32§ esitetään kumottavaksi, jossa on siirtotyölle on määritelty reunaehdot sekä henkilöstön osaamisen varmistaminen. Raideammattilaiset JHL ry kokee kyseiset muutosehdotukset liikenne-, työ- ja kalustoturvallisuutta vaarantaviksi, koska ehdotetun muutoksen jälkeen kyseistä työtä suorittavilta henkilöiltä ei edellytettäisi mitään vähimmäisosaamista kaluston siirtämiseen tai paikallaan pysymisen varmistamiseen liittyen.

Liikenne ja viestintäministeriö ehdottaa myös liikenteen palveluista annetun lain muuttamista. Lain muutosehdotuksessa esitetään 69 § Rautatieliikenteen kuljettajalta edellytettävä lupa muutettavaksi siten, että jatkossa liikkuvan kaluston kuljettajalta ei edellytetä lupakirjaa silloin kun liikkuvan

kaluston kuljettaminen tapahtuu liikennepaikan sisällä, yksityisraiteella tai yksityisraiteen ja valtion rataverkon ensimmäisen liikennepaikan välillä. Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että muutoksella halutaan selkeyttää pienimuotoisen kuljettajatoiminnan voimassa olevia käytäntöjä. Pienimuotoinen kuljettaminen on tällä hetkellä kuvattu vain hallituksen esityksen 145/2017 perusteluissa ja on suljettu liikenteen palveluista annetun lain liikkuvan kaluston kuljettajalta edellytetyn lupakirjavaatimuksen ulkopuolelle.

Perusteluissa todetaan, että rautatieliikenteen toimijoilla on hyviä kokemuksia pienimuotoisesta kuljettajatoiminnasta. Näkemysksemme mukaan pienimuotosta kuljettajatoimintaa ei ole harjoitettu siinä mittakaavassa, jossa voisi syntyä väittämä, että muutoksella ei olisi negatiivisia vaikutuksia liikenneturvallisuuteen.

Rautatieliikenteessä on turvallisuutta aina pidetty hyvin tärkeänä asiana ja kyseinen deregulaatio tulee heikentämään liikenneturvallisuutta merkittävästi. Käytännössä muutos voi johtaa siihen, että liikennepaikan sisällä tehtävät vaihtotyöt tehdään tulevaisuudessa ilman riittävää varmistusta siitä, onko vaihtotyöhenkilöstöllä riittävää osaamista ja/tai terveysvaatimuksia työn suorittamiseen, pois lukien VAK vaihtotyöt.

Ehdotamme, että raideliikennelakiin ei tehdä muutoksia esitetyllä tavalla 2§ Soveltamisala, 18§ Turvallisuustodistus, sekä ei kumota 32§ Siirtotyö yksityisraiteella ja vierailu toisella rataverkolla.

Lisäksi ehdotamme, että liikenteen palveluista annetun lain 69§ Rautatieliikenteen kuljettajalta edellytettävän luvan muutosta ei tehdä. Hallituksen esityksessä 145/2017 kirjattu pienimuotoinen kuljettajatoiminta tulee määritellä selkeämmin lakiin, kuten se on nyt kirjattu kyseessä olevaan HE145/2017. Täten voidaan nykytilanteeseen verrattuna luoda toimijoille tarvittava oikeusperusta, kuten alkuperäistä muutosta hallituksen esityksessä perustellaan.

Järnstedt Teppo
Raideammattilaiset JHL ry